

บุญช่วย ค้ายาดี

รถไฟฟ้าเรียกแขก(มหา)นะเธอ

ขณะนี้มีโครงการรถไฟฟ้าหลากหลายโครงการที่กำลังเร่งเดินหน้า เพื่อผลักดันให้โครงการแล้วเสร็จทันตามกำหนดและอำนวยความสะดวกในการเดินทาง แก้ไขปัญหาจราจรและฝุ่น PM 2.5 ซึ่งหลายๆ โครงการเดินหน้าจนเกือบจะแล้วเสร็จ แต่ยังมีอีกโครงการที่กลายเป็นประเด็นสุดฮอต เป็น Talk of the Town คือ สายสีส้ม ช่วงบางขุนนนท์-มีนบุรี ระยะทาง 35.9 กม. วงเงินลงทุนกว่า 1.42 แสนล้านบาท การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย หรือ รฟม. ที่ผลักดันมานานกว่า 1 ปี จนกระทั่งเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2563 ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรีได้ไฟเขียวให้ รฟม.เดินหน้าเต็มสูบ ถือว่าเป็นอีกผลงานของรัฐบาล

แต่ทำไปทำไมก็กลับจะเรียกแขกให้งานเข้า เพราะไม่รู้ฝ่ายบริหาร รฟม.ไปทำอะไรทำโน่น จู่ๆ กลับให้คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกลูกขึ้นมาปรับเปลี่ยนเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการรถไฟฟ้าสายสีส้มนี้ ทั้งที่ออกประกาศเงื่อนไขประมูล และขายของประมูลไปแล้วร่วม 2 เดือน

จนทำให้องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน ประเทศไทย (ACT) และบริษัทเอกชนที่เข้าร่วมประมูลคือกลุ่ม BTS ออกโรงฟ้องเงี้ยว ถึงขั้นยื่นฟ้องต่อศาลให้เพิกถอนมติคณะกรรมการคัดเลือก และให้ รฟม.กลับไปเกณฑ์ประมูลเดิม ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่หน่วยงานอื่นๆ ก็ใช้กันมาเป็นสิบเป็นร้อยปี

ล่าสุดศาลปกครองมีคำสั่งเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2563 ให้ รฟม.ทูลเกล้าขอปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกเอกชนเข้าร่วมลงทุนโครงการนี้ไว้ จนกว่าศาลจะมีคำพิพากษา พร้อมสั่งให้ รฟม.และคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือก (คณะกรรมการตามมาตรา 36) กลับไปใช้เกณฑ์เดิมตามเงื่อนไขประมูล (RFP) ที่ได้ออกไปแล้วตั้งแต่ต้น

ได้รับฟังแล้วก็โล่งใจ โครงการเดินหน้าจัดประมูลต่อแน่นอน แต่กลับผิดคาด ฝ่ายบริหาร รฟม.และคณะกรรมการตามมาตรา 36 ยังคงมีลูกฮึดจะอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครอง พร้อมสั่งเดินหน้าประมูลโครงการดังกล่าว โดยให้บริษัทเอกชนเข้ายื่นขอเสนอตามกรอบเวลาที่กำหนดไว้ ในวันที่ 9 พฤศจิกายน 2563

ท่ามกลางข้อกังขาจะให้นยื่นของประมูลกันไป ทั้งที่ยังไม่รู้ว่ารฟม.จะใช้เกณฑ์ใดตัดสินชี้ขาดอย่างนั้นหรือ? ใช้เกณฑ์เดิมตามคำสั่งศาลก่อน หรือหาก รฟม.อุทธรณ์ใช้หลักเกณฑ์ใหม่ได้ผล ก็ค่อยปรับเปลี่ยนเอาเกณฑ์ใหม่มาใช้

และถ้าเกิดใช้เกณฑ์เดิมประมูลและได้ผู้ร่วมลงทุนแล้ว แดมเตรียมพร้อมรวมทอลงโลงกันแล้ว แต่กลับหายไฟใช้หลักเกณฑ์ใหม่ ก็จะมีพลิกล็อกได้ผู้รับเหมาพร้อมลงทุนอีกรายขึ้นมา ทีนี้ล่ะมันจะยุ่งยากวุ่นวายกันไปหมดจนโครงการที่ว่าล่าช้าอยู่แล้วก็ล่าช้าเข้าไปอีก จะกี่วันกี่เดือนก็ยากที่จะเดา

แต่ที่น่าสังเกตนั่น คำชี้แจงของ รฟม.ที่ยื่นต่อศาลถึงความจำเป็นที่ต้องปรับเงื่อนไขในสัญญาว่า จำเป็นต้องปรับปรุงเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือก เพราะเป็นโครงการใหญ่ที่มีความซับซ้อน บางส่วนของงานเป็นงานก่อสร้างใต้ดิน และมีการก่อสร้างอุโมงค์ลอดใต้แม่น้ำเจ้าพระยา จึงจำเป็นต้องได้ผู้รับเหมาที่มีศักยภาพ จึงไม่อาจจะพิจารณาเพียงข้อเสนอด้านเทคนิคอย่างเดียวได้

และเมื่อย้อนกลับไปดูก็ทำให้คิดได้ว่า รู้ทั้งรู้ว่าโครงการนี้มีความสลับซับซ้อนตั้งแต่แรกแล้วทำไมไม่เขียนไว้ในที่ออาร์ตั้งแต่แรก และยังย้อนแย้งเข้าไปอีกว่า เมื่อ รฟม.คำนึงถึงศักยภาพของผู้รับเหมาที่จำเป็นต้องได้ผู้รับเหมาที่มีศักยภาพ ก็ยิ่งต้องเพิ่มดีกรีการประเมินคุณสมบัติด้านเทคนิคให้สูงขึ้นไม่ต้องผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ 85-90% แต่กลับกันกลับรื้อเพดานข้อเสนอด้านเทคนิคขั้นต่ำทิ้ง แล้วไปเอาข้อเสนอมูลค่าเงินเข้ามาพิจารณาควบคู่ อันเป็นการ "ลดทอน" คุณสมบัติด้านเทคนิคลง ซึ่งย่อมไม่มีหลักประกันใดๆ ว่าจะได้ผู้รับเหมาที่มีศักยภาพตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้

และมีอย่างไหน กำหนดหลักเกณฑ์การประมูล (RFP) กันมาเป็นปีๆ จนนำเสนอหลักเกณฑ์ผ่านบอร์ด คลัง กระทรวงคมนาคมต้นสังกัด และคณะรัฐมนตรี (ครม.) เบ็ดเสร็จจนออกมาเป็นประกาศเงื่อนไขการประมูลและขายของประมูลให้เอกชนรับเหมาเอาไปศึกษากันเป็นวรรคเป็นเวรไปหมดแล้ว จะยื่นขอประมูลกันอยู่รอมร่อ จู่ๆ รฟม.กลับลุกขึ้นมาฟ้องเงี้ยว ไฟเขียวให้ รื้อเกณฑ์ประมูลคัดเลือกใหม่ชนิดไม่มีไปไม่มีขลุ่ยไปซะงั้น

ทำให้โครงการนี้มันถึงยึดเยื้อยาวนาน แทนที่จะเร่งเดินหน้าให้แล้วเสร็จเพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทาง กลับกลายเป็นว่างานเข้า เรียกแขก มุ่งแต่จะเอื้อประโยชน์กับบริษัทรับเหมาบางรายเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่น่าแปลกใจหรอก ที่วันวานจะเห็นสมาคมสื่อมวลชน (ประเทศไทย) ออกโรงยื่นหนังสือร้องเรียนให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.และคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน (คตง.) ได้ล้างลูกเข้ามาตรวจสอบความผิดปกติของการประมูลโครงการนี้โดยเร็ว

แล้วอย่างนี้จะไม่ให้คนสงสัยถึงความโปร่งใสของโครงการได้อย่างไร จริงโหมท่านผู้ว่าฯ ที่เคารพ!